

RIKSKRISCENTRUM 

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2023



Rikskriscentrums verksamhetsberättelse för 2023

OM RIKSKRISCENTRUM

Riksorganisationen Rikskriscentrum är en demokratisk, partipolitiskt- och religiöst obunden organisation som sedan 1997 samlat mottagningar som bedriver professionellt behandlingsarbete mot våld i nära relationer bland annat genom rådgivning, samtalsstöd och/eller behandling till personer som använder eller riskerar att börja använda våld mot en närstående. Utöver nämnda gemensamma verksamhetsområde erbjuder dessutom många av medlemsmottagningarna behandling och stöd till våldsutsatta och deras barn.

Rikskriscentrums fokus är att främja och utveckla behandlingsarbete med våldsutövare med det överordnande syftet att allt våldsamt beteende ska upphöra eller förhindras att utvecklas. Behandlingsarbetet ska präglas av ett tydligt säkerhetstänkande och uppmärksammande av partners och barns situation vid våld i nära relationer.

Rikskriscentrum har även som mål att arbeta förebyggande mot våld i bemärkelsen att stödja medlemmarna i det våldspreventiva arbetet som bedrivs på mottagningarna. Ett arbete som sker på både indikerad nivå, mot dem som redan använt våld och på en selektiv nivå, där det finns stor risk för ett våld ska trappas upp. Utifrån ovan är föreningens strävan att vara en självklar aktör i samhällets samlade arbete med kunskapsspridning inom området för våld i nära relationer.

Rikskriscentrums uppgift som samlande organisation för mottagningarna, är att skapa forum för erfarenhetsutbyte och utbildning, arbeta utåtriktat med att ge dessa frågor uppmärksamhet och slutligen agera som aktiv strategisk samarbetspartner i olika utvecklingsfrågor med andra organisationer och myndigheter.

STYRELSE OCH MEDLEMMAR

Riksorganisationen Rikskriscentrum utgörs av medlemsmottagningar vars driftsform varierar i form av stiftelser, ideella föreningar och kommunala kriscentra. Rikskriscentrums styrelse, som väljs av årsmötet, består av representanter från medlemsmottagningarna.

Fram till årsmötet 12 maj 2023 representerades styrelsen av följande personer:

<i>roll</i>	<i>namn</i>	<i>Mottagningens namn</i>	<i>mandatperiod</i>
Ordförande	Pelle Jansson	Manscentrum Stockholm	2022–2024
Kassör	Irena Rozenberg	Kriscentrum Malmö Samtalsmottagning	2021–2023
Ledamot	Staffan Persson	Kriscentrum mellersta Skåne	2022–2024
Ledamot	Anna Morin	Centrum mot våld, CMV (Luleå)	2021–2023
Ledamot	Magnus Andersson	Krismottagningen för män (Karlstad)	2022–2024
Adjungerad	Sabina Kullberg	Samordnare ViNR Eslövs kommun	2022–2023
Adjungerad	Jennie Hansson	Manscentrum Stockholm	2022–2023

På årsmötet den 12 maj 2023 valdes följande styrelse:

<i>roll</i>	<i>namn</i>	<i>Mottagningens namn</i>	<i>mandatperiod</i>
Ordförande	Pelle Jansson	Manscentrum Stockholm	2022–2024
Kassör	Tomas Wetterberg	Örebro läns Mansmottagning	2023–2025
Ledamot	Carina Persson	Kriscentrum mellersta Skåne	2023–2024
Ledamot	Maria Dexborg	Kriscentrum Malmö Samtalsmottagning	2023–2025
Ledamot	Magnus Andersson	Krismottagningen för män (Karlstad)	2022–2024
Adjungerad	Sabina Kullberg	Samordnare ViNR Eslövs kommun	2023–2024
Adjungerad	Jennie Hansson	Manscentrum Stockholm	2023–2024

Under 2023 har styrelsen har sammanträtt 8 gånger. Merparten av dessa möten har skett online.

Revisor har under 2023 varit Magnus Haak, Cederblads AB i Malmö.

Medlemsutvecklingen under 2023

Vid slutet av 2023 hade Rikskriscentrum 27 medlemsmottagningar, vilka bedriver professionellt behandlingsarbete mot våld i nära relationer och behandling av våldsutövare. Det sammanlagda antalet individer som arbetar på mottagningarna är ca 100 behandlare och verksamhetsansvariga.

Medlemmar i Rikskriscentrum december 2023 är:

Centrum mot våld, CMV i Luleå
 Stickan, en krismottagning för män i Gävle
 Centrum mot våld i nära relationer i Hudiksvall
 MVU Mottagningen mot våld i nära relationer i Uppsala
 Norra Värmlands Krismottagningar
 Örebro läns mansmottagning
 Krismottagningen för män i Karlstad
 Manscentrum Östra Södertörn
 Stiftelsen Manscentrum i Stockholm
 Familjefridsmottagningen i Nyköping
 Utväg i Södra Älvsborg i Borås

Utväg Skaraborg i Skövde
ATV Jönköping
Krismottagningen våld i nära relation i Kungälv och Ale kommun
Stödcentrum för män i Partille
Familjerådgivning/Krismottagning i Stenungssund
Kriscentrum för män i Göteborg
Kriscentrum Mellersta Skåne, Lund
Familjefridsteamet Hässleholm
Kriscentrum Malmö Samtalsmottagning
Familjevårdsgruppen i Helsingborg
Familjevårdsgruppen Trelleborg kommun
Familjefridsteamet i Ängelholm
Kriscentrum - Våld i nära relation i Halmstad
Familjefrid Kronoberg i Växjö
Alternativ till våld i Kalmar
Resurscentrum mot våld i Örnköldsvik

Resultat av medlemmarnas samlade statistikredovisning

Genom att varje år samla in statistik från mottagningarna kan vi ge en övergripande bild av medlemmarnas samlade klientflöde, erfarenheter och kompetens inom området, samt påvisa den samhällsnytta som våra gemensamma insatser bidrar till.

Resultatet redovisades under februari/mars 2024 och avser behandlingsåret 2023.

Statistikredovisningen i sammandrag:

- Under 2023 besökte drygt 1700 män, drygt 2800 kvinnor och 425 barn, mottagningarna för samtal. Antalet samtalstillfällen uppgick sammanlagt till 36 592 st.
- Totalt har 2811 kvinnor besökt mottagningarna. Av dessa var 2653 våldsutsatta och 158 våldsutövande.
- Totalt har 1701 män besökt mottagningarna. Av dessa var 1302 våldsutövande och 399 våldsutsatta.
- 40 av de våldsutövande männen har deltagit i gruppbehandling.
- 3325 barn lever/har umgänge med föräldrar (våldsutövare och våldsutsatta) som varit in kontakt med mottagningarna.

Statistikunderlaget i sin helhet finns i Bilaga 1.

VERKSAMHETEN

I enligt med Rikskriscentrums Verksamhetsplan 2021–2023 har de övergripande målen för 2023 varit:

- Att skapa en professionell organisation i balans
- Att vara en enad organisation med en tydlig kärnfråga
- Att bli en gemensam plattform för kunskap inom verksamhetsområdet
- Att påverka utvecklingen av behandling av våldsutövare nationellt.

Följande åtgärder har vidtagits för att uppnå dessa mål:

Det löpande arbetet

Det löpande arbetet inom organisationen har detta år till stor del handlat om att bibehålla de administrativa rutiner vi etablerat i form av projektledning med ansvar för det operativa arbetet inom organisationen. Detta arbete innebär gängse styrelsearbete, ansökan av ekonomiska medel och återrapportering av dessa, insamling av medlemsstatistik, kommunikation med medlemmarna, samordning av medlemsaktiviteter, omvärldsbevakning och strategiskt planeringsarbete framåt. Sammanfattningsvis ett arbete som följer den återkommande årsplanen och verksamhetsplanen för perioden 2021-2023.

Ekonomiska förutsättningar

Rikskriscentrum har under året från Socialstyrelsen ansökt om, och fått beviljat, medel som avser finansiering av verksamhetsåret 2023.

Styrelsearbetet har utförts inom ramen för medlemmarnas arbetstid, vilken bekostats av respektive arbetsgivare. Verksamhetens projekt finansieras med hjälp av ekonomiska bidrag från Socialstyrelsen. Organisationen har inga övriga intäktskällor.

Medlemsaktiviteter och kommunikationsinsatser

Rikskriscentrum Webbinarium har under året utkommit sex gånger. Insatsen är ett tillfälle att samla medlemmarna och samtidigt bidra till att sprida information om Rikskriscentrum utanför medlemsskaran. Med draghjälp från bland andra Länsstyrelsernas nätverk uppgår antalet verksamheter utanför organisationen, som deltar i aktiviteten, till 2/3 av de anmälda. På detta sätt har vi nått ut brett bland verksamma inom socialt arbete i Sverige; till kommuner och socialtjänst, sjukvård, myndigheter, kvinno- och tjejjourer, SKR, rättsväsende, Svenska kyrkan, skolor och universitet med flera. Denna informationsinsats innebär att vi som organisation tydligare etablerat vår sakfråga – *råd, stöd och behandling av våldsutövare i syfte stoppa våld i nära relation*, samt bidragit till kunskapsspridning inom området. Genom att publicera webinarier på Rikskriscentrums hemsida ger vi en ökad livslängd till materialet samt erbjuder en kunskapsbank. Vi ser under 2023 en minskad tittning under själva livetillfället och en ökad tittning i efterhand. Mot bakgrund av detta kommer vi fortsättningsvis att erbjuda förinspelade webinarier (dvs. ej live-webbinarium) för medlemmar och övriga intressenter. Genom att bygga en relation med aktiva inom området hoppas vi på sikt öka samverkan och rekrytera fler medlemmar.

Deltagande/tittning Rikskriscentrum webinarium 2023

Föredragshållare	Antal anmälda till föreläsningstillfället	Visningar på Youtube (i efterhand)
Joakim Petersson (<i>RISKSAM</i>)	29	82
Jenny Yourstone	95	86
Dan Wetterborg	71	95
Lucas Gottzén	19	62
Krismottagningen för män i Karlstad	27	18
Joakim Petersson (<i>olika typer av våldsutövare m.m.</i>)	114	36
tot antal	355*	379

**uppskattningsvis deltar ca 30-50% av de anmälda vid själva föreläsningstillfället*

I oktober hölls årets **medlemskonferens** i Nässjö, där föreläsaren Allan E Larsen tog med deltagarna på en workshop i metoden *Intensiv dynamisk korttidsterapi (ISTDP)*. Under konferens ägnades även tid till erfarenhetsutbyte och diskussioner. Deltagarna delade med sig av sina erfarenheter och tips på *Hur vi når och rekryterar våldsutövare till behandling*. I detta sammanhang diskuterades såväl kliniska som praktiska och strukturella insatser. Utöver det erfarenhetsutbyte som övningen syftade till, dokumenterades aktiviteten i syfte att sprida medlemmarnas erfarenheter utanför organisationen. Vidare samtalade medlemmarna kring organisationens framtida fokus. De tankar och idéer som framkom fick sedan lägga grunden för kommande verksamhetsplan (2024-2026) samt planering av insatser och aktiviteter framåt. Vi kan konstatera att varje gång som medlemmarna samlas så blir vikten av att möta andra kolleger tydlig. Medlemskonferensen är därför ett betydelsefullt forum för medlemmarna och organisationen som helhet.

För att säkerställa att Rikskriscentrum, trots eventuella organisations-, personal- och arbetsplatsförändringar, har en etablerad plats på medlemsmottagningarna genomförde vi under året två riktade informationsinsatser. Vi tog fram ett **informationsmaterial om Rikskriscentrum** till våra kontaktpersoner på respektive mottagning så att de enklare kan uppdatera sina kollegor om Rikskriscentrum, till exempel på ett APT-möte. För att ytterligare hjälpa till i Rikskriscentrums förankringsarbete sammanställdes också ett **informationsbrev om Rikskriscentrum** som gick till verksamhetsansvariga på mottagningarna. Brevet innehåller ett sammandrag av arbetet över året och presentation av kommande aktiviteter.

Som ett led i att öka Rikskriscentrums synlighet externt deltog vi i 2023 års upplaga av **Socionomdagarna** i Stockholm. Att under två dagar dela utrymme med verksamheter inom vårt intresseområde och att möta praktiker, lobbyister och beslutsfattare är ett viktigt led i att etablera nya kontaktytor och visa upp vår verksamhet. Vi hoppas att vi även fortsättningsvis ska ha möjlighet att genomföra utåtriktade insatser i syfte att öka kännedomen om våra frågor, stärka rekrytering av nya medlemmar och etablera nya samarbeten.

Rikskriscentrums interna **nyhetsbrev** är fortsatt primärt den interna kommunikationskanalen. Nyhetsbrevet utkommer sex gånger per år och sprids till Rikskriscentrums kontaktperson på respektive mottagning. Kontaktpersonen sprider sedan brevet vidare internt till kollegorna på mottagningen. Innehållet i nyhetsbrevet delas in i två

delar – en intern del som avser arbetet inom organisationen och en extern del som förmedlar omvärldsbevakning och information om sammankomster och utbildningar inom området stöd, råd och behandling av våldsutövare. Detta forum är öppet för alla inom organisationen som vill delta med innehåll.

Information om organisationen finns även på **Rikskriscentrums hemsida**. Denna kanal vänder sig i första hand till externa intressenter. Sidan lockar årligen av ca 3000 unika besökare och det är i första hand information om webinarier och Rikskriscentrums medlemmar som eftersöks. I slutet av året påbörjades en uppdatering hemsidan i syfte att modernisera det visuella uttrycket. Detta arbete som beräknas vara klart under första kvartalet av 2024.

Strategiskt påverkansarbete och samarbeten

Rikskriscentrums strategiska påverkansarbete syftar till att lyfta fram medlemmarnas behov och säkerställa att insatser för våldsutövare är och förblir en naturlig del i arbetet för att stoppa våld i nära relationer. Med följande insatser tar vi mer plats och får ett större inflytande vilket har varit och är styrelsens ambition:

Under året har Socialstyrelsen startat den permanenta enheten *Nationell samordning av kunskapsutveckling för återfallsförebyggande arbete för personer som utövat våld mot närstående*. I deras arbete har Rikskriscentrum blivit en viktig **samtalspartner till Socialstyrelsen** och är sedan 2023 med i enhetens referensgrupp. Sedan 2023 finns Rikskriscentrum även med på Socialstyrelsens hemsida över kunskapsguidens insatser för våldsutövare.

Rikskriscentrum inbjöds av Socialstyrelsen att **lämna synpunkter på revisionen av handboken om Våld i nära relationer** (bland annat med anledning av att nya föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2022:39) om våld i nära relationer trädde i kraft den 1 november 2022). I detta sammanhang lyfte Rikskriscentrum bl.a.:

- kompetensutmaningar när det gäller kommunernas insatser till våldsutövare i jämförelse med den kompetens som finns på specialistmottagningarna (läs många av våra Rikskriscentrums medlemmar)
- oro som finns för en minskning i ”öppen ingång” för personer som utövar våld och att myndighetsingången kan försvåra möjligheten att nå utövare vilket på så vis kan öka riskerna för utsatta m.m.

Att sprida kunskap och bidra till kunskapsutveckling inom området är centralt såväl inom och som utanför organisationen. Genom **dialog med beslutsfattande organ inom regeringen** under 2023 har Rikskriscentrum medverkat till att regeringen tagit fram ekonomiska medel för att kommunerna ska kunna utbilda sin personal i arbetet mot våld.

Utöver det informations- och lobbyarbete som bedrivs av organisationen på styrelsenivå så fungerar Rikskriscentrum även som en **länk mellan nationella och internationella intressenter och medlemmarna**. Under året har det bl.a. rört sig om inkomna förfrågningar från den baltiska organisationen *Equal Opportunities, Equality between Women and Men Group* och Europeiska organisationen *Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence (GREVIO)* som båda önskat vidga sina nätverk och komma i

kontakt med våra medlemmar. Kontaktskapandet har i båda dessa fall lett till samverkansträffar och erfarenhetsutbyte inom området.

Det samarbete som Rikskriscentrum inledde hösten 2020 med Advokatbyrån Thomas Bodström, och som innebär **gratis juridisk rådgivning** för medlemmarnas klienter har fortsatt under 2023. Erbjudandet nyttjats nu löpande av våra medlemmar och samarbetet planeras att fortgå även under kommande år.

Styrelsen avser att under 2024 fortsätta arbetet enligt tidigare beslutad Verksamhetsplan 2024–2026.

Styrelsen Rikskriscentrum den 5 april 2024

